

pe cunoaștere și pe conștiință de consum ecologic

- interes ridicat față de turismul de incentive în cadrul turismului de afaceri, profesionale

- interes din partea locuitorilor orașelor mari pentru liniștea și autenticitatea acestui spațiu

- interes crescut față de activități de relaxare, de păstrarea și refacerea sănătății

- introducerea tichetelor de călătorie sau de vacanță și în România

Mediu socio-cultural

- creștere relativă a nivelului de culturalizare a populației

- creșterea timpului liber și a veniturilor

- îmbătrânirea populației din Europa, creșterea ponderii vârstnicilor activi

- globalizarea culturală crește interesul față de specificități, de valori autentice

Mediu economic

- relansarea economică favorizează investițiile autohtone și străine

Mediu politic

- retrocedarea unor terenuri și clădiri, care au fost preluate abuziv favorizează investițiile

- statutul de stat membru al UE crește încrederea investitorilor și a turiștilor

- statutul de membru al județului Harghita în Adunarea Regiunilor Europene (transfer de cunoștințe, lobby regional)

Mediu tehnologic

- dezvoltarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale cresc eficiența eforturilor de promovare, facilitează transmiterea mesajelor de marketing către piețele-țintă

- inovațiile în domeniul gestionării

atitudini și practici nefavorabile

- lipsa de adaptabilitate la noile tendințe ale cererii turistice

- ineficiența efortului de promovare

Mediu socio-cultural

- menținerea competențelor lingvistice reduse (limbi străine și limba statului)

- prestigiu redus al locurilor de muncă din turism, migrația continuă al forței de muncă în alte țări

Mediu economic

- creșterea incertitudinii locului de muncă pe piețele emitente contribuie la scăderea sosirilor

- criza economică afectează nivelul fluxului de turiști

Mediu politic

- întârzierea clasificării situației dreptului de proprietate

- întârzierea reformului din administrația publică

- mediu fiscal nestimulativ pentru afaceri turistice

Mediu tehnologic

- competitivitate redusă datorită adaptării inovațiilor tehnice

- întârzierea unor investiții publice în infrastructura de transport

Mediu natural

- creșterea riscurilor climatice, lipsa sau insuficiența zăpezii, temperaturi neobișnuite

- deteriorarea continuă a peisajului natural și cultural reduce atractivitatea zonei

structurilor de primire turistică facilitează reducerea presiunii asupra mediului, consumul de materii prime, energie	
---	--

Mediu natural

- prin dezvoltarea treptată a infrastructurii, zonele greu accesibile se deschid, care pot deveni atracții pentru turiștii din Occident, dar dacă nu sunt corect gestionate, acest lucru poate să reprezintă și un pericol	
--	--

După identificarea posibilităților și amenințărilor trebuie verificat și numărul turiștilor. Începând din anul 2000, până în anul 2007 numărul turiștilor cazați în România a crescut semnificativ, de la 4,9 milioane la 6,97 milioane de persoane, din care numărul de turiști străini a crescut de la 867 mii la 1,551 mii persoane, ponderea lor crescând de la 17,6 % la 22,2 %. Deși nu există date referitoare la numărul turiștilor cazați în zona Lacului Sfânta Ana, se poate presupune, că aceste indicatoare sunt în concordanță cu indicatorii din județul Harghita, care este puțin peste media națională.

Pentru județele din regiunea Centru, putem face următoarele aprecieri, subliniind unele aspecte aparent paradoxale. În perioada 2000 – 2007, numărul turiștilor și a înnopțărilor a fost cel mai mare în județul Brașov, Sibiu și Mureș. La începutul perioadei, județele Harghita și Covasna au avut valori mai ridicate decât Sibiu, dar odată cu creșterea valorilor în Sibiu și scăderea în Covasna și Harghita, acestea din urmă și-au pierdut din ponderea lor. Acest proces poate fi consecința mai multor factori, dintre care, probabil, dezvoltarea produselor, orientarea spre piețe mai performante, caracterul investițiilor în diferite tipuri de structuri de cazare a putut avea influență mai puternică.

Numărul turiștilor și al înnopțărilor din județul Harghita a scăzut în ultimii ani, chiar dacă durata medie a sejurului a rămas la peste 3 zile per turist, dar în ciuda acestora, județul Harghita nu figurează pe ultimul loc, depășind județele Covasna și Alba.

Performanța județelor de a atrage turiști reflectă pe de o parte capacitatea de a contribui la balanța comerțului, pe de altă parte și eficiența eforturilor de marketing întreprinse pe diferite piețe turistice, atât în privința dezvoltării de produse turistice, pe baza resurselor turistice naturale și antropice, a infrastructurii, cât și a promovării acestora pe diferite canale de comunicare.

Trebuie recunoscut faptul, că deși zona Lacului Sfânta Ana este unic și poate fi caracterizat de o frumusețe deosebită, într-o lume mobilă, în ofertele și serviciile turistice trebuie incluse și alte locuri demne de vizitat. Atât în județul Harghita, cât și în județul

Covasna, dar și un județele învecinate al acestora, sunt nenumărate atracții turistice, care trebuie arătate turiștilor.

Amintim aici, doar câteva dintre aceste atracții, cu accent pe atracțiile din județul Harghita și Covasna:

Regiunea lacului, și întregul teritoriu al județului este renumit și vestit de izvoarele de apă minerală, și de posibilitățile balneare. În programele organizate turiștilor, pot fi incluse excursii, care vizează vizitarea mai multor stațiuni balneare, cu gustări de apă minerală al diferitelor izvoare, și povestirea unor legende legate de aceste izvoare.

La fel de vestit este și salina de la Praid și Sovata, ale căror vizită poate fi inclus într-un program de o zi, cu plecare dimineața și întoarcere seara.

Cu ocazia acestei excursii, se poate face o vizită și la zona Gheorgheni, cu vizitarea Lacului Roșu și Cheile Bicazului.

Nu trebuie să uităm monumentele protejate și restaurate. În această privință, județul Covasna stă în frunte, dacă ne gândim la multitudinea de conace, castele, biserici fortificate. În această privință, trebuie evidențiat Bazinul Baraolt cu următoarele monumente, muzee și obiective turistice importante:

- Biserica fortificată și casa memorială Kriza Janos din Aita Mare
- Biserica fortificată din Arcuș
- Biserica romano-catolică din Baraolt
- Pasul Hatod (Sfântu Gheorghe - Baraolt)
- Izvoarele minerale din Biborțeni
- Stațiunea balneoclimaterică din Malnaș-Băi, Ozunca-Băi
- Biserica fortificată din Micloșoara
- Biserica fortificată din Aita Mare
- Castelul Kálnoky din Micloșoara
- Casa memorială Benedek Elek din Bățanii Mici

Monumente și atracții turistice există și în afara Bazinului Baraolt, respectiv și în alte județe, dintre care trebuie amintite următoarele:

- Muzeul de Istoria breslelor și Casa de cultură din Târgu Secuiesc
- Muzeul de artă și Muzeul Secuiesc din Sfântu Gheorghe
- Cetatea Sfântu Gheorghe
- Cetatea Zânelor din Covasna
- Cetatea Neagră din Brașov
- Biserica fortificată din Prejmer, județul Brașov (patrimoniu UNESCO)
- Biserica din Dârjiu, județul Harghita (patrimoniu UNESCO)
- Centrul istoric Sighișoara, județul Mureș (patrimoniu UNESCO)
- Centrul istoric Sibiu, județul Sibiu
- Cetatea din Călnic, județul Alba (patrimoniu UNESCO)
- Biserica fortificată din Viscri, județul Brașov (patrimoniu UNESCO)
- Biserica fortificată din Saschiz (patrimoniu UNESCO)

În județul Harghita există un loc de pelerinaj vestit în toată lumea în rândul credincioșilor catolici, dar nu numai. Vorbim de Șumuleu, cu biserica considerat monument protejat, și de zona bisericii, cu valea la poalele Munții Șumuleu Mic, unde an de an, de Rusalii, se întâlnesc sute de mii de credincioși din întreaga lume.

Lista atracțiilor turistice care pot fi exploatate este de neterminat. Obiectivul nostru, nu este elaborarea unei liste, ci este arătarea faptului, că, în afara zonei Lacului Sfânta Ana sunt foarte multe posibilități de a satisface cele mai diferite și exigente cereri venite din partea turiștilor.

Stakeholderi

Având în vedere complexitatea proiectului, și diversitatea mijloacelor implicate în realizarea lui, respectiv diversitatea rezultatelor, partenerii în cauză a proiectului sunt atât instituții de stat, cât și agenți comerciali privați, persoane fizice, dar și organizații neguvenamentale.

Instituțiile de stat implicați în proiect, cu interes atât în implementare, cât și în rezultate:

- Consiliul Județean Harghita
- Consiliul Județean Covasna
- Consiliul Local Cozmeni
- Consiliul Local Bixad
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Instituțiile statului au interesul realizării proiectului, din mai multe cauze: cele mai important sunt taxele și impozitele care trebuie plătite în urma activității turistice. Atât de important este și creșterea numărului de turiști, care lângă servicii turistice solicită și alte servicii din localități, aici vor efectua cumpărăturile, vor închiria autovehicule, biciclete, vor schia, etc., din care aceste instituții încasează venituri în mod indirect.

Asigurarea unor servicii și oferte turistice de calitate, mărește reputația județelor și comunelor, care generează creșterea numărului de turiști.

În proiect vor fi implicați și persoane fizice, *proprietari al terenurilor și clădirilor* din zona studiată. Interesul lor în implementarea proiectului constă în beneficiile rezultate din organizarea și aranjarea împrejurimilor, asigurarea protecției, și veniturile care pot fi realizate din închirierea, concesionarea sau vânzarea unor spații și terenuri.

Alte organizații și instituții identificate:

- SC Ecos Club SRL, administratorul prezent al ariei protejată
- Microregiunea Csomad-Balványos
- ONG-uri cu activități în domeniul protecției mediului (Fundația pentru Parteneriat, Asociația Ținutul Secuiesc Verde)
- Composesoratele din zonă
- Firme din domeniul turismului

Analiza grupului țintă

La definirea grupului țintă am luat în considerare caracteristicile naturale ale zonei. Zona Lacului Sfânta Ana trebuie dezvoltat în concordanță cu necesitățile unui anumit grup țintă și anume turiștii interesați în turismul conferențial.

Totodată au fost luați în considerare și Cercetările Organizației Mondiale a Turismului care a arătat că, datorită globalizării, tradiția, rădăcinile capătă valențe noi, astfel pot fi exploatate și valorile cultural-tradiționale ale regiunii județului Harghita și Covasna:

- oamenii sunt dornici de cunoștințe noi legate de rădăcini, restabilirea legăturii cu familia devenind o prioritate
- existând precedente în istorie care au trezit interesul pentru căutarea rădăcinilor (Drumul mătăsii, Drumul sclavilor)

Luând în considerare experiența dobândită de actorii turistici din zonă respectiv necesitățile turiștilor și vizitatorilor întâlniți până acum, putem vorbi de următoarele grupuri de țintă, cu diferite preferințe benefice și prolifice turismului:

Grupul țintă cu motivații profesionale, interesat în turismul conferențial (cel mai important)

- turiști din țară veniți pentru a participa la conferințe naționale și internaționale de durată scurtă și lungă
- turiști din Ungaria cu același interes
- turiști din străinătate, atât din țările UE, cât și din întreaga lume
- turiști specialiști în domeniul botanic, protecției mediului, veniți din țară și din străinătate

Atragerea oamenilor de afaceri, al trainerilor și specialiștilor din toate domeniile, inclusiv din domeniul botanic, protejarea naturii, promovarea ecologie etc. poate fi realizat prin acțiuni de marketing direct. Trebuie contactate cât mai multe societăți cu un numeros grup de angajați, cărora trebuie prezentați beneficiile și facilitățile organizării unor cursuri și traininguri în complexul propus.

La fel, se propune contactarea mai multor societăți care au ca obiectiv de activitate organizarea de cursuri educaționale pentru tineret și pentru adulți respectiv organizare de conferințe, traininguri și evenimente tip „team building”. Fiind propuse pentru contactare și societăți din afara țării, acțiunile marketing trebuie să aibă și componente care pot fi transmise și în format electronic, sau prin scrisoare, bineînțeles este nevoie și de persoane care asigură reprezentarea complexului personal prin vizite.

Valențele florei existente, speciile de plante rare și protejate au fost prezentate deja la un capitol anterior. Deși au fost studiate aceste plante rare și unicate, specialiști din domeniul botanic sunt deschiși pentru noi forumuri și conferințe, în cadrul cărora pot fi prezentate acestea, unde se pot întâlnii cu alți specialiști din domeniu, și unde pot schimba experiențele, cunoștințele, cele mai recente rezultate.

Grupul țintă cu motivații afective

- turiști din Ungaria care au rude, prieteni, relații comerciale etc.
- turiști străini de origine din județele Harghita și Covasna
- turiști străini cu rude în județul Harghita și Covasna
- localnici stabiliți în străinătate

Acest grup poate fi atins prin diferite metode care au efect asupra motivațiilor interioare, accentuând frumusețea, unicitatea zonei Lacului respectiv a cadrului natural, și prin accentuarea valorilor culturale și tradițiilor moștenite de la strămoși.

Grupuri de turiști străini sau / și autohtoni cu preferințe speciale

- turiști veniți pentru odihnă, tratamente balneare
- turiștii străini și autohtoni care preferă ecoturismul
- oameni de afaceri străini cu pretenții și hobby-uri speciale
- sportivi
- specialiști

Un detaliu foarte important o constituie numărul mare al turiștilor olandezi, care sosesc în județ din două motive: legătura istorică a cultelor protestante din Olanda și din județul Covasna și interesul olandezilor pentru natură și drumeții. Ca și turiști sosiți în județul

Covasna, olandezii sunt urmați de turiști sosiți din Germania, care vin pentru turismul balnear, terapeutic și wellness.

Acestor grupuri vor fi promovate efectele curative și benefice ale apelor minerale și climatului din zonă, va fi atras atenția asupra existența mai multor familii care cultivă fructe și legume prin metode bio și țin animale în ograda proprie, vor fi prezentate posibilitățile de vânătoare, pescuit, pârtiile de schi, herghelii, drumuri de bicicletă. Toate aceste informații vor fi publicate în cât mai multe materiale promoționale, inclusiv promoție în mas-media

Grupul vizitatorilor școlari, liceeni

- elevi și liceeni din școlile localităților apropiate
- respectiv școli și licee din regiune

Atenția acestui grup poate fi atras prin diriginți, prin profesori. Includerea profesorilor pe newsletterul de pe pagina de web al complexului turistic se poate realiza cu ușurință, respectiv pot fi împărțite materiale promoționale în cadrul unor campanii de promovarea organizate special pentru școli.

Capacități propuse

Conform experiențelor dobândite, după implementare proiectului și prin acțiuni de promovare adecvate, sunt așteptate zilnic cca. 100 de turiști. Capacitatea maximă de cazare propusă este de 30 de persoane, suficient pentru asigurarea necesităților impuse de grupurile care au fost identificate.

Sala de conferințe este propus a fi suficient de mare și încăpător pentru cca. 100 de persoane, la fel ca și restaurantul, unde se dorește asigurare de masă pentru 100-150 de persoane, între care și turiști care nu sunt participanți la o conferință, sau alt eveniment organizat în complex.

b. Deficiențele majore ale situației actuale privind necesarul de dezvoltare a zonei

Deficiența majoră o constituie starea degradată a drumului de acces 113A. Drumul menționat este un drum județean, administrat de Regia Autonomă a Drumurilor și Podurilor, însă pentru repararea acestuia nu au fost alocate fonduri substanțiale, doar mărunțișuri pentru plombarea găurilor.

Starea drumului asfaltat, care duce până la Lacul Sfânta Ana de la intrare, este la fel de deplorabil, însă reabilitarea acestuia este inclus în proiect, datorită cerințelor impuse de

trenulețele care vor fi achiziționate, și care impun drumuri de bună calitate, mai ales din cauza pantei existente.

Problema alimentării cu apă potabilă, rezolvat în momentul de față prin transportarea unei cantități de apă cu o autocisternă poate fi și trebuie lichidat prin captare de apă din puțuri forate. Forajele și executarea rețelei vor fi rezolvate tot prin implementarea prezentului proiect.

Chiar dacă există rețea de canalizare, aceasta necesită reabilitare, respectiv extindere pentru capacitățile crescute. La fel și puțul vidanjabil folosit în prezent pentru colectarea apelor reziduale trebuie extins sau suplimentat cu alte puțuri.

În sectorul turistic și ospitalier întâmpinare și aprovizionare cu informații al turiștilor, este foarte important. Este recomandat angajarea unor persoane vorbitoare de mai multe limbi străine de circulație internațională, fapt parțial satisfăcut în momentul de față. Personalul care are contact direct cu turiștii, trebuie să fie calificat, cu cunoștințe practice și teoretice din domeniul turistic și ospitalier.

Lipsa parcărilor amenajate și păzite în zona intrării reprezintă o altă problemă, care taie pofta turiștilor. Problema majoră o constituie lipsa parcărilor amenajate pentru autocare, parcurile parțial amenajate în prezent fiind destul de mici pentru acestea.

Lipsa amenajări și sistematizări spațiilor și terenurilor de la intrare, fac, ca complexul unde ajung turiștii să arate haotic, dând aparența unei instituții nearanjate, care reduc din atracția zonei. La fel, multitudinea stilistică al clădirilor și chioșcurilor construite în zonă, pot da sentimentul unei strategii de dezvoltare fără cumpăni.

Problemele mai sus enumerate sunt problemele majore, dar există și alte probleme aparent minore, asupra cărora nu dorim să ne oprim în acest capitol, însă lăsarea acestora fără tratare poate afecta impresia turiștilor în sens negativ.

c. Prognoze pe termen mediu și lung

În formarea politicii naționale, regionale, județene respectiv zonale, precum și pentru elaborarea și implementarea strategiilor de afaceri pentru întreprinderi de turism nu pot fi neglijate acele aspecte, care sunt sau vor fi caracteristice pieței turistice internaționale, mai ales pentru specificațiile pieței turistice europene, respectiv central-est europene.

Datele privind turismul internațional arată că în anul 2007 sosirile turiștilor au ajuns la 903 milioane de persoane, reprezentând o creștere de 6,6 procente față de anul precedent,

iar veniturile din turismul internațional au crescut cu 5,6 % la 856 md. de USD. Dintre marile regiuni, Europa a avut o pondere de 54 % cu 484 milioane de sosiri.

Organismul care se ocupă cu analiza și interpretarea tendințelor socio-economice care afectează piața turistică este Comisia Europeană a Călătoriilor, o organizație neguvernamentală, cuprinzând 39 organizații naționale de turism din Europa, rolul lui fiind promovarea turismului în Europa.

Conform studiului *Tourism Trends for Europe*, elaborat de organizația menționată, trebuie să precizăm, că schimbările din societatea și tendințele economice, sociale și în stiluri de viață au impact asupra turismului ca parte integrantă a societății. Politicile existente de produse și servicii, marketingul, investițiile necesită ajustări sau adaptări când preferințele și comportamentul se dezvoltă în mod diferit față de cele din trecut.

Analiza studiului arată concretizarea câtorva trenduri importante care au influență asupra turismului. În continuare, vom prezenta câteva dintre aceste trenduri.

Nivelul general de educație este în creștere, cea ce rezultă că științele, artele, istoria, vor juca un rol important în petrecere timpului liber, al vacanțelor, incluzând vacanțe educaționale, și spirituale. Consecințele pentru sectorul turistic constituie creșterea cererii pentru produse speciale, includerea în programele și serviciile turistice al elementelor științifice, culturale, și istorice, creșterea nevoii față de o comunicare mai bună și mai creativă.

Conștiința de mediu va continua să crească, cea ce rezultă o cerere mai mare pentru destinații durabile, în care natura și populația va avea un rol mai proeminent. Pentru reducerea costurilor durabilității, costurile vor fi plasate spre turiști însuși.

Penetrarea internetului și utilizarea lui pentru informare și achiziționarea produselor și serviciilor turistice va crește în continuare. Importanța lui în turism va fi maximă inclusiv prin noi metode de prezentare vizuală. Competiția în sectorul turistic va fi intensificat prin informațiile disponibile gata pregătite despre destinații și servicii, respectiv de motoarele de căutare din ce în ce mai sofisticate, care fac posibil comparația și analizarea informațiilor.

Din ce în ce mai mulți turiști devin siguri pe sine referitor la nevoile și drepturile lor. Aceasta înseamnă o atitudine din ce în ce mai critică în privința calității și mai ales raportului preț-valoare. Astfel, în sectorul turistic, destinațiile care nu vor ajunge la standarde acceptabile, vor suferii mai intens și pentru o perioadă mai lungă în viitor. Turiștii cu experiență vor avea o atitudine mai critică față de oferte artificiale, preferând o autenticitate mai ridicată, exigențele se vor orienta spre satisfacerea emoțională și nevoi personalizate

Șirul tendințelor prezentate în raportul ETC este mult mai lung, însă aici nu dorim prezentarea integrală al acestora. Preluând prezentarea trendurilor generale din studiul ETC, se poate aprecia, că majoritatea acestora, în mod probabil vor influența și cerea potențială pentru ofertele din România și din județul Harghita, inclusiv zona Lacului Sfânta Ana.

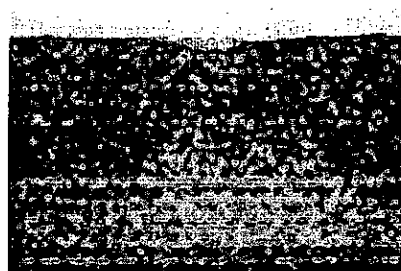
Totuși, în privința județului Harghita și Covasna, și zonei Lacului Sfânta Ana, trebuie specificate elementele specifice, care influențează modificarea trendurilor turistice.

Valoarea unui areal este influențată în mare măsură de imaginea acestuia, care la rândul lui este determinată de aspectul acestuia, dar și de impresia pe care o lasă pentru toți cei care intră în contact cu aceasta. Vizibilitatea unui areal este influențată în mod direct de resursele existente, care definesc și atracțiile. Resursele se identifică atât în cadrul natural, cât și în cel antropizat, reprezentând punctele de atracție a arealului. De la resurse ajungem la atracții prin mediatizare, adică prezentarea produselor pentru a atrage vizitatori.

Atracția reprezintă totalitatea acelor factori, care influențează decizia publicului de a depune efortul necesar deplasării până la locul respectiv, sau de a le motiva pentru cercetare și găsim de informații despre ea. Atracția este cuantificabilă, se poate exprima valoric. Valoarea ei exprimă forța de atracție a arealului. În cazul nostru suprafața observată este cea a unui teritoriu administrativ, cu hotare stabilite. Atracțiile zonei sunt definite de totalitatea acelor resurse și servicii care atrag turiștii și această zonă, sau le opresc chiar și în tranzit. Atracțiile se bazează în totalitate pe resurse, care pot fi clasificate în: resurse turistice naturale și resurse turistice antropice.

Între resursele naturale al zonei, trebuie amintit diversitatea formelor naturale, aspectul estetic al acestora, care devin atracții turistice, și intră în circuitul economic prin activitatea turistică. Din ce în ce mai mulți vizitator doresc să admire peisaje sau elemente al peisajelor nemodificate, sau cu cele mai mici modificări. Însă, pentru a asigura accesul turiștilor la aceste resurse naturale, categoriile principale al resurselor, cum este relieful, hidrografia, climatul și biodiversitatea suferă modificări.

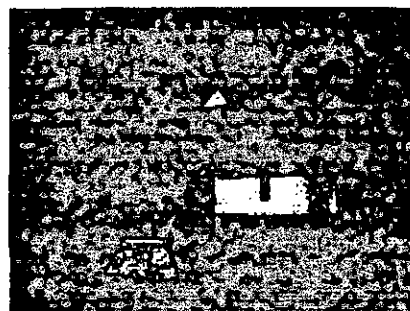
Potențialul reliefului se poate exploata prin accentuarea frumuseților reliefului vulcanic, prezent în întregul județ, nu numai în Masivul Ciomatu. La fel, relieful de calcare, constând în peșteri, dar nu numai reprezintă o atracție. Vale sau defileul Oltului reprezintă iarăși o resursă al reliefului, dar nu trebuie uitat nici Cheile Bicazului, care atrage mii de turiști.

Relieful carstic pe sare, reprezentat de defileul de sare de la Praid, este un diapir de dimensiuni impresionante, chiar dacă este situat la cca. 100 km de Lacul Sfânta Ana, trebuie avut în vedere.

Atracția climatului poate fi valorificat prin promovarea turismului de sănătate, cu accent pe climato-terapia, și balneoterapia și efectele acestora.

Resursele antropice au conotații complexe. Dintr-o privință acestea aparținând timpurilor istorice vechi, au impact simbolic, emoțional, de impresionare asupra vizitatorilor, iar din altă perspectivă aceste realizări trebuie admirate ca realizări umane unice prin caracteristici structurale și arhitectonice unice, prin natura materialelor folosite, stil, formă, coloratură, ornament, etc. Dacă ne gândim aici, doar la capele Sfânta Ana, construit nu foarte departe de lac, acest obiect înseamnă altceva pentru un credincios, și alt lucru pentru un arhitect.

În paragrafele de mai sus, au fost prezentate doar câteva tendințe, care pot fi exploatate în vederea atragerii turiștilor. Identificarea acestora poate fi completă, prin atragerea mai multor specialiști atât din domeniul turistic, cât și din alte domenii. Și totuși, lângă consultarea cu specialiști și actori implicați direct sau indirect în proiect, există factorul modificării tendințelor, care nu poate fi prevăzut.

2. Oportunitatea investiției

a. Încadrarea obiectivului în politicile de investiții

Politicile, programele și strategiile naționale, sectoriale sau regionale în care se încadrează proiectul prezent sunt următoarele:

- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, axa strategică I. „Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere”, obiectivul strategic 6. „Creșterea competitivității turismului românesc”
- Cadrul Strategic Național De Referință 2007-2013, Planul Operațional Regional
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, axa strategică III. Protejarea și îmbunătățirea calitatii mediului, obiectivul strategic 4. Biodiversitatea și protecția naturii
- Cadrul Strategic Național De Referință 2007-2013, Planul Operațional Sectorial de Mediu
- Strategia de Dezvoltare a Turismului din județul Harghita, axa de dezvoltare nr. 1. „Amenajarea și valorificarea resurselor turistice naturale și antropice”

Posibile surse de finanțare a proiectului integrat:

- POR, Axa Prioritară 5. „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”, domeniul major de intervenție 5.2. „Crearea / dezvoltarea / modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor turistice”
- POS de Mediu, Axa prioritară 4 “Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii”
- Administrația Fondului pentru Mediu
- Global Environment Fund, Small Grant Programme (GEF SGP)
- LIFE +
- INTERREG IV C

b. Actele legislative care reglementează domeniul investiției

În domeniul protecției mediului:

- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în M. Of. Nr. 1196/30 decembrie 2005;
- H.G. nr. 1581/2005 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, publicată în M.Of. nr. 24/11 ianuarie;

- Ordinul ministrului mediului si gospodarii apelor nr. 1198/2005 pentru actualizarea anexelor nr. 2, 3, 4 și 5 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001, , publicata in M.Of. nr. 1097/6 decembrie 2005 .
- OUG nr.243/28.11.2000 privind protecția atmosferei - M.Of nr. 633/06.12.2000 modificata si aprobata prin Legea nr. 655/2001 (M.O.nr. 773/04.12.2001)
- OUG nr.34/21.03.2002 privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării - M.Of nr. 223/03.04.2003
- Legea nr.5/1991 pentru ratificarea Convenției asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice , încheiată la Ramsar, la 2 februarie 1971 . - M. Of. nr. 18/26.01.1991
- Legea nr.58/1994 pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, adoptată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1994. M.I Of. nr. 199/02.08.1999
- Decretul 187/1990 de acceptare a Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptată de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972-M.Of. nr. 46/31.03.1990
- Legea nr. 13/1993 pentru ratificarea Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa , Berna la19.07.1979-M.Of. nr. 62/25.03.1993
- Legea nr.69/1994 de aderare a României la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție , adoptată la Washington la 3 martie 1973- M.Of. nr. 211/12.08.1994
- Legea nr.13/1998 pentru ratificarea Convenției privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice , adoptată la Bonn la 23 iunie 1979- M.Of. nr. 24/26.01.1998
- Legea nr. 59/2003 pentru ratificarea Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică , semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro, adoptat la Montreal la 29.01.2000 -M.Of. nr. 192/26.03.2003
- Legea nr. 5/2000 privind amenajarea teritoriului național - Secțiunea a III-a, zone protejate.- M. Of. nr. 152/12.04.2000
- Legea nr. 462/2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.- M.Of. nr. 433/2.08.2001
- Hotărârea Guvernului nr. 230/2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și înființarea administrațiilor acestora .- M.Of. nr. 190/26.03.2003
- Ordinul nr.552/2003 privind aprobarea zonării interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice.-M.Of. nr.648/11.09.2003

- Ordinul nr. 850/2003 privind procedura de încredințare a administrării sau de atribuire în custodie a ariilor naturale protejate abrogat prin OM 494/2005 -M.Of. nr.793/22.11.2003
- Legea nr. 26/1996 privind Codul silvic- M.Of. nr. 93/8.05.1996
- Legea nr. 103/1996, republicată în 2002 privind fondul cinegetic și a protecției vânatului- M.Of. nr.328/17.05.2002
- HG nr. 2151/ 2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone M.Of. 38 din 12.01.2005
- Ordinul 494/2005 privind aprobarea procedurilor de încredințare a administrării și de atribuire în custodie a ariilor naturale protejate-M.Of. nr 487 din 9.06.2005 care abroga Ordinul nr. 850/2003

În domeniul turismului:

- OG nr.5 / 16.01.2003 privind modificarea art.53/OG nr.58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România aprobată cu modificări prin Legea nr.755/2001.
- Lege nr.755 / 27.12.2001 pentru aprobarea OG nr.58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România.
- OG nr.58 / 21.08.1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România.
- HG nr. 31 / 24.01.1996 pentru aprobarea metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcțiile din domeniul turismului.
- OM Transporturilor nr. 188 / 28.02.2003 privind modificarea și completarea Normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistice, aprobate prin Ordinul Ministrului Turismului nr. 510/2002
- HG nr.1328 / 27.12.2001 privind clasificarea structurilor de primire turistice.
- HG nr. 843 / 14.10.1999 privind încadrarea pe tipuri a unităților de alimentație publică neincluse în structurile de primire turistice.
- HG nr. 77 / 23.01.2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți.
- HG nr.559 / 14.06.2001 privind unele masuri de comercializare a produselor alimentare și nealimentare în stațiunile turistice.
- HG nr. 237 / 08.02.2001 pentru aprobarea normelor cu privire la accesul, evidența și protecția turiștilor în structuri de primire turistice.
- Protocolul 1574/23.04.2001 încheiat între MT, Federația Patronală din Turism și Federația Sindicatelor din Turism.
- HG nr.805 / 23.08.2001 privind unele măsuri de informare asupra tarifelor maxime pentru serviciile de cazare în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică la turismul neorganizat.

- HG nr. 306 / 08.03.2001 privind practicarea de către agenții economici din turism și de către instituțiile de cultură, de tarife și taxe nediscriminatorii pentru turiștii și vizitatorii români și străini.
- OM Turismului nr. 1 / 11.01.2001 privind posibilitatea acordării unor facilități pentru ziariști și reporteri radio și TV.
- OM Turismului nr. 16 / 17.01.1997 privind aprobarea politicii tarifare în structurile de primire turistice.
- Ordinul MTCT nr. 516 / 12.04.2005 pentru aprobarea contractului-cadru de comercializare a pachetelor de servicii turistice
- Lege nr. 631 / 16.11.2001 pentru aprobarea OG nr.107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice.
- OG nr. 107 / 30.07.1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice.

În domeniul construcțiilor și dezvoltării regionale:

- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții
- „Normativ privind proiectarea, executarea și întreținerea construcțiilor pentru școli și licee”, indicativ NP010-97, aprobat de MLPAT cu ordinul nr.5/N din 22 ianuarie 1997
- Normativ de siguranță la foc a construcțiilor, P118-1999.
- Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului
- Directiva 2002/91/CE privind performanța energetică a clădirilor
- Normativ de adaptare a clădirilor civile și spațiului urban aferent la exigențele persoanelor cu handicap, NP051/2001.
- Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor
- Legea nr. 500 din 2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 273 din 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul Consiliului Nr.1083/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune
- Regulamentul Consiliului Nr.1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională
- Hotărâre nr. 28 din 9 ianuarie 2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

III. SCENARIILE TEHNICO-ECONOMICE

1. Scenarii propuse

Masivul Ciomatul Mare, cu cele două cratere vulcanice gemene, cu Lacul Sfânta Ana și Tinovul Mohoș sunt formații naturale cu valoare naturală-turistică neprețuită. Lacul Sfânta Ana este singurul lac de origine vulcanică din România și din Europa, respectiv în Tinovul Mohoș s-a păstrat o biosferă din era glaciară, cu plante foarte rare, cum ar fi de exemplu planta carnivoră, denumită roua cerului (*Drosera rotundifolia*).

Având aceste valori naturale neprețuite, avem și o responsabilitate majoră de a proteja această biosferă pentru generațiile care urmează. Țelul cel mai important pe termen lung este de a proteja această arie naturală în stadiul existent, cu toate plantele și animalele speciale existente în momentul de față.

După ce am definit cel mai important obiectiv, ceea ce privește formația naturală din Munții Ciomatul Mare, vine următoarea întrebare, care este cea mai eficientă soluție de a atinge obiectivul predefinit.

Am formulat două căi de rezolvare:

1. prima soluție ar fi de a exclude în totalitate prezența oamenilor, adică protejarea acestui arie naturală cu o influență cât mai puțin posibilă prin intervenții artificiale al omului în procesul de schimbare naturală a mediului
2. al doilea soluție ar fi, această rezervație fiind unică în zonă, este de a arăta oamenilor această atracție naturală, și să asigurăm posibilitatea de a cunoaște aceste valori naturale, respectiv să conștientizăm în populație și în turiști, cât de afectiv poate să fie echilibrul naturii, precum cât de vătămătoare putem să fim noi, oamenii.

Pe baza acestor considerente am definit două scenarii, cum ar fi:

- A. Primul scenariu: conservarea valorilor naturale, fără investiții
- B. Al doilea scenariu: investiții turistice, cu încărcare minimă a naturii

Primul scenariu: fără investiții

Primul scenariu ar implica prezența cât mai puțin posibilă a oamenilor. În acest scenariu rezervația naturală ar putea fi vizitată numai de oameni specialiști, cu grupuri mici, numai în scopuri de cercetare sau educațional. Înotul în lac, respectiv construcțiile de orice fel ar fi restricționate.

Avantajele acestui scenariu:

- protecția ariei naturale foarte eficientă
- influență artificială minimă a omului în procesele naturale
- cantitate minimă de gunoi produs în zonă
- pericol mult mai mic de poluare a apelor de suprafață și celor freatice

Dezavantajele acestui scenariu:

- accesabilitate foarte mică a oamenilor
- neexploatarea potențialului turistic semnificativ al zonei
- neexploatarea potențialului de a educa oamenii privind importanța protecției mediului
- proporția cost-beneficiu neeficient

Al doilea scenariu: cu investiții

Al doilea scenariu ar implica investiții de tip turistice majore în afara, dar aproape de zona protejată. Principiile în realizarea acestor investiții ar fi intervenție cât mai puțin posibilă în procesele naturale, respectiv încărcare minimă a naturii, folosind materiale cât mai naturale, respectiv tehnologii ecologice.

Avantajele acestui scenariu:

- atracțiile naturale pot fi prezentate pentru mai mulți oameni în scop educativ
- proporția cost-beneficiu mai stabil, mai eficient
- exploatare eficientă a potențialului turistic-natural

Dezavantajele acestui scenariu:

- încărcare mai mare asupra naturii
- pericol mai mare de poluare a apelor, a aerului, respectiv a solului
- poluare de zgomot mai mare
- cantitatea de deșeu produs mai mare

2. Scenariul recomandat de către elaborator

Dintre cele două scenarii prezentate anterior am ales al doilea scenariu, ca și calea mai eficientă de a atinge țelul definit pe termen lung, adică protecția biosferei naturale speciale a Lacului Sfânta Ana și Tinovului Mohoș pe termen lung.

Pentru a diminua cât mai mult posibil încărcarea naturii de prezența omului, am definit câteva principii de dezvoltare:

- A Caracter ecologic (încărcare minimă a naturii)
- B Investiții sinergice
- C Inovație și știință

Pe baza acestor principii am enumerat câteva criterii de dezvoltare, care trebuie aplicate în toate investițiile și activitățile planificate:

- Protecția mediului înconjurător pe cât posibil
- Protecția biosferei existente în stadiul prezent
- Protecția apelor subterane și de suprafață de poluanți sintetici (sistem de canalizare eficientă)
- Management eficient al pădurilor din zonă
- Management eficient al deșeurilor produse (colectare selectivă)
- Folosirea numai a materialelor de construcții ecologice și naturale pe cât posibil (lemn, piatră, țiglă)
- Arhitectură naturistă la construcții
- Utilizarea energiei alternative (panouri solare)
- Eliminarea pe cât posibil a autovehiculelor cu emisie de gaze de pe aria protejată

În acest scenariu am planificat un **COMPLEX ECOTURISTIC**, cu mai multe locații și funcționalități pe o suprafață de aproximativ 600 ha. În cadrul acestui proiect integrat se va realiza mai multe proiecte individuale, relația între aceste proiecte fiind strânsă interdependentă, respectiv efectul sinergic. Descrierea detaliată a acestui concept este prezentată după cum urmează.

Am identificat **4 zone de dezvoltare**, respectiv **drumul** care leagă aceste puncte:

- I. Intrarea
- II. Centru de conferință
- III. Tinovul Mohoș
- IV. Lacul Sfânta Ana
- V. Drumul